

Cunta İşçi Sınıfımızdan Hakettiği Cevabı Alacaktır

Cunta işçi sınıfı hareketini aşamadığını, aşamayacağını biliyor. Emirnameler, yasaklar, baskı ve saldırılar özellikle işçi hareketi sözkonusu olduğu zaman etkisini yitiriyor. Çünkü işçi sınıfı yokedilmediği sürece, onun politik hareketi ve sınıf ilkeleri yaşamaya devam ediyor.

Bu konuda burjuvazinin unutamadığı deneyler de var. İşçi sınıfının sendikal ilkelerini yo-

ketmeyi tasarlarken 15/16 Haziran şanlı direnişiyle karşılaşmış. DGM'leri düşünmüş hayat durmuş. Yasak koymuş, kan dökmüş yüzbinlerin Taksim meydanını zabtına engel olamamış.

İşte bugün «geçmişten ders aldığını» söyleyen cunta, özellikle işçi hareketine karşı «ilave tedbirler almaya büyük önem veriyor. Bu aşamada ve dışardan bakıldığında «sukunet içinde» görünen işçi hareketinin «ne gün ve nerede patlak vereceği» endişesini üstünden atamıyor.

Tekeller de hayli kuşkuludur. TÜRK-İŞ yönetimiyle uzlaşmış olmalarının, bu gangster şebekesinin sarı sendikacılıktan «kara sendikacılığa» terfi etmiş olmasının yeterli olmadığını bilincindedir. Biliyorlar ki, sendikal hareket kendilerine altın tepsi içinde sunacak bir «işçi bürokrasisi» yoktur, varsa bile işçi sınıfı içinde etkinliği yoktur.

Bunun için habire yükleniyorlar. Daha çok yasak, daha çok sınırlama, tehdit, baskı ve yıldırma operasyonları isteyip işçi sınıfını işaret ediyorlar. Uykuları kaçıyor.

Şimdi gündemlerinde, sınıf mücadelesinin önemli araçlarından sendikaları yeni bir kalıba dökme fikri var. Hazırladıkları tasarılar, gangster sendikacılığı işçi hareketi içinde rakipsiz kılmayı, sendikaları birer güdümlü «işçi derneklerine» dönüştürmeyi amaçlıyor. On yıl fiili işçilik yapmayanlar sendikacı olamayacaklar, meydan kaşarlanmış sarı sendika şebekelerine kalacak. Sözleşme yapmayan sendikalara «çek - o» uygulanmayacak, işverenler yine sendikalara rakip sendikalar geliştirecek. Sendika kasalarının

(Devamı 7. Sayfada)

İdamlar Karşısında Susulmaz !

12 Eylül'den bu yana insan haklarının en önde geleni olan yaşama hakkı faşist cuntanın ağır tecavüzüyle karşı karşıya bulunuyor. Darbenin hemen ardından yüzlerce insan «terörü önleme» bahanesiyle sorgusuz sualsiz kentlerde, köylerde yol ortasında kurşuna dizildi, katledildi. Cuntanın hem yargıç hem cellat olması terörizmle mücadele maskesi altında meşru gösterilmeye çalışıldı. Bu cinayetleri, askeri mahkemelerin sayısı binlere varan idam talepleri ve hükümleri izledi. Verilen idam cezalarında, 30 kadarı da infaz edildi. Cuntanın askeri mahkemelerinde görülen davalar da idam hüküm ve talepleri dünya da benzeri görülmedik bir artışla yükseliyor. İdam taleplerinin bu kabarık sayısı yaşama hakkının faşist cunta tarafından ne kadar kolaylıkla yokedildiğinin açık ifadesidir. Dahası bugün Türkiye'de idamların «terörle mücadele» değil, devlet terörünü kurumlaştırmak üzere kullanıldığı apaçık ortadadır. İdamların zamanlaması öyle yapılmaktadır ki, halkımıza kan kusturan faşist cunta, tüm baskı ve tahakkümün üzerine dizginlerin elinde olduğunu bir kere daha gözlere sokmak için bu en vahşi yolu, ibret-i alem için adam asmayı, gündeme getirmektedir. Ve bu idamlar kamuoyunda bir ölüm sukutu ile karşılanmaktadır.

Nedir bu suskunluğun nedeni? Emir-komuta zincirinde işleyen askeri mahkemelerin kestiği idam cezaları adalet dağıtılması mıdır? Güdümlü mahkeme kararları yaşama hakkının yokedilmesini meşrulaştırabilir mi?

Faşist cunta bağımsız yargıdan eser bırakmamışken

(Devamı 7. Sayfada)

gerçek
durum

Fedakârlık

TÜSİAD genel kurulu dolayısıyla İstanbul'da toplanan sanayi tekellerinin sözcüleri 24 Ocak kararlarının üç yıllık uygulamasıyla varılan sonuçların kendileri için son derece memnuniyet verici olduğunu belirttiler ve hükümetten, aynı politikaları ödünsüz olarak sürdürmesini istediler.

Kukla hükümetin kukla başbakanı da aynı gün yaptığı açıklamada «24 Ocak kararlarıyla ulaşılan parlak sonuçların, halkın fedakârlığıyla elde edildiğini» ileri sürdü, «gelecekte halktan daha çok fedakârlık isteyeceklerini» sözlerine ekledi.

24 Ocak kararlarının üç yıllık uygulamasından doğan sonucu tekeller için memnuniyet verici olduğu doğrudur. Zaten kararların amacı da buydu. Ekonomik krizin yükü çalışan emekçi halk kitlelerinin omuzlarına yüklenecek, tekelleri sömürü daha da artıp, halkın yoksullaşması hızlanacak ve bu sömürüyü sürekli muhafaza altında tutabilecek bir politik yapı kurulacaktır.

Sanayi tekellerinin hoşnutluğu, bu hedefe yaklaşılmasındandır.

Evet ama «bu parlak sonuçla»

(Devamı 7. Sayfada)

CUNTA:**«KÜLTÜR İLLEGALDİR»**

Faşist cunta tüm temel hak ve özgürlüklerle birlikte düşünce özgürlüğüne de saldırırken, kaba bir demogojiyle düşünmenin değil, «eylem»'in «suç» olduğunu ilan ediyordu. Düşünce özgürlüğünün doğal uzantısı olan basın-yayın ve örgütlenme özgürlüğü olmaksızın, özgür düşünceden söz edilebilirmiş gibi... Düşünce özgürlüğünün sınırı cunta anayasasında öyle çizilmiştir ki, Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları istediklerini düşünmekte özgürdür tabii kendi kafalarında kalmak şartıyla. Aynı zamanda cuntanın bilim ve kültür düşmanlığının yayın yasaklamalarından, yazar ve gazetecilerin yargılanma ve mahkumiyetlerine uzanan ibret verici örneklerinin biri hiç kuşkusuz Türkiye Yazarlar Sendikası yöneticilerinin yargılanmasıdır. Abdulhamit sansürcülerine taş çıkartırcasına, neyin ne kadar söylenmesinin düşünce açıklaması ya da propaganda olacağı (sanki böyle bir ayırım olabiliyormuş gibi) faşizmin uçsuz bucaksız sansüründe ölçüp biçilerek, Nazım Hikmet'i propaganda düzeyine çıkacak şekilde övmek türünden suç (1) işlemekten sanık TYS yöneticileri -tıpkı diğer demokratik kitle ve meslek örgütleri gibi- illegal örgüt olmakla suçlanmaktadırlar. Cuntaya göre TYS'nin 12 Eylül öncesinde yazarların ekonomik ve demokratik hak ve özgürlüklerini korumak ve geliştirmek, bizzat kendi mesleklerinin vazgeçilmez gereği olarak söz ve yazı özgürlüğünün hayata geçirilmesi için gösterdiği çaba «ilegaldir»! Kuşkusuz bu düzmece suçlamaların asıl amacı TYS yöneticilerinin şahsında halka yeni bir gözdağı vermektir. Asıl yasadışı olan cuntanın ta kendisidir, mevcut anayasal ve yasal hakları silah zoruyla gasbederek iktidarı ele geçiren faşist cuntanın tüm eylemleri de hangi «anayasal» ya da «yasal» kılıf altına sokulursa sokulsun yasadışıdır.

Faşizme göre, kültür topyekün «ilegal»dir. Yazarlar, sanatçılar ve bilim adamları ise, en azından «her an suç işlemeye eğilimli» kişilerdir. Bu yüzden onlara günyüzü göstermemek gerekir!

Böyle bir ortamda ise, kimilerinin «vay efendim TKT programları neden bu kadar pespaye», «yok efendim curcuna-83 rezaletinin sorumlusu kimdir» diye ahkam kesmeleri tamamıyla abesle iştir. Suçlu elbette faşist cunta-nın ta kendisidir. Özgürlüğün olmadığı bir ortamda, aydınların sanatçıların zanlı, kitapların suçlu, TYS'nin «ilegal» gösterildiği bir ortamda, cunta borazanı TV den seviyeli ve kaliteli program beklemek akılâarı değildir. Dahası asıl suçluyu gözlerden gizleme çabasıdır.

GECEKONDULARDA YENİ BİR MÜCADELE BAŞLIYOR

Faşist cunta yüzbinlerce aileyi sokağa atmaya karar verdi. 1981 Haziran'ından sonra yapılan tüm gece kondular yıkılacak. Bu kararıyla cunta yüzbinlerce kişiyi daha sokakta, çadırla ve meskendışı izbelerde yaşamaya mahkum ettiğini açıklamaktadır. Devletin resmi istatistiklerine göre bugün Türkiye'de çadır, kovuk, mağara benzeri yerlerde toplam 1 milyon 61 bin kişi yaşıyor. Bunların 25 bin 279'u İstanbul, 12 bin 278'i Ankara, 18 bin 899'u İzmir'de yaşıyor. Cunta bu sefaleti yetersiz bulmuş ki, daha da artırmayı planlıyor.

Bilindiği üzere kapitalizm ülkemizde hızlı ve çarpık kentleşmeye yolaçmıştır. Yüzbinlerce aile her yıl tarımsal faaliyetten ve top- rağından koparak şehirlere göçmekte, buna zorlamaktadır.

Bu kente göç olgusu, yoğun bir konut problemini de beraberinde getiriyor. Kapitalist sömürü düzeni bu sorunu çözemiyor, daha da ağırlaştırıyor.

Çünkü şehir arazisi ve sahiller gangsterlerin ve spekülâtorlerin yağması altındadır. Bu araziler kentlerin «yeni emekçi nüfusuna» tahsis edilmemekte, burjuvazinin asalak müttefiklerinin kontrolünde kalmaktadır.

Bu durumda şehrin varoşlarında belediye hizmetlerinden mahrum ve yerleşime elverişli olmayan araziler, kentlerin yeni emekçi nüfusu için birer zorunlu iskan sahası haline gelmektedir.

Yıllardır önemli bir sorun olarak kalan gecekondu olayı kapitalist sömürünün bir parçası olarak böyle doğmaktadır.

Faşist cunta bir yandan bir «imar affıyla» kıyı yağmasını ve şehir arazilerinin işgalini yeniden «yasal hale getirirken, diğer taraftan son birbuçuk yılda yapılan bütün gecekonduların yıkımına dair bir emirnameyi de birlikte yayınladı. Bu, büyük kentlerde yaşayan 300 bin emekçi ailesinin bir kalemde sokağa atılacağı anlamına geliyor. Ama ondan da önce gecekondu samitlerinde yaşayan milyonlarca emekçi için yeni bir mücadelenin başlaması anlamına geliyor. Tepeden tırnağa askerileştirilmiş belediyelere ve sıkıyönetimin yıkım araçlarına karşı gecekondu emekçi halkı mücadele edecek, evlerini yıktırmamak için direneceklerdir. Bu onların «yasal haklarını» korumaları, «yasa dışı» bir yönetimin me zalimine karşı durmaları olacaktır. Faşist cuntaya karşı olan herkes gecekonduarda başlayan bu mücadelede, emekçilerin yanında yerini almalı demokrasi mücadelesine omuz vermelidir.

İŞTE EKONOMİK MUCİZE!

12 Eylül'den sonra emekçi halkın yaşama koşullarının ne korkunç boyutlarda ağırlaştığı gün gibi açık. Yoksullaşmanın ne ölçülere vardığını bir iki örneğiyle vurgulayalım. Halkın en temel ihtiyaçlarının fiyatları 24 Ocak sonrasında ve esas olarak cunta marifetiyle şöyle tırmanmış: Ocak 1980'de 10,5 lira olan ekmeğin kilosu Ocak 1983'de 55,5 liradır. Aynı dönemde şekerin kilosu 16,5 liradan 102,5 liraya, tüpgaz 125 liradan 950 liraya çıkmış. Çayın kilosu 100 liradan 500 liradan, sığıretinin kilosu 150 liradan 600 liraya çıkmış. Tırmanan sadece fiyatlar değil. Ocak 1980'de 2 milyon 366 bin olan işsiz sayısı Ocak 1983'de 3 milyon 300 bine ulaşmış bulunuyor. Yani işsizler ordusuna bir milyon kişi daha katılmış.

Yaşam koşullarının ağırlaşması yanında kişi başına düşen milli gelir Ocak 1980'de 1313 dolar- ken, Ocak 1983'de 1178 dolara düşmüş. Tabii milli gelir dağılımının sürekli olarak işçiler emekçiler aleyhine bozulduğunu söylemek gerek. Nüfusun yaklaşık % 35 ini oluşturan işçiler ve memurların milli gelirden aldıkları pay % 16'ya inmiş bulunuyor.

İşte cuntanın yarattığı «ekonomik mucize»!

BARIŞ VE DETANT DÜŞMANLIĞI IFLASA MAHKÜMDÜR

NATO'nun 1983'den başlayarak Avrupa'ya nükleer başlıklı 572 Amerikan füzesini yerleştirme planları tüm Avrupa'da yoğun protestolarla karşılanıyor. Emperyalizmin Avrupa'yı nükleer savaş odağına çevirme girişimleri Avrupa halklarının ve tüm dünya barış güçlerinin kararlı mücadelesiyle karşı karşıya.

Bu gelişmeler barışın gerçek savunucuları ile barış düşmanlarının kimler olduğunu bir kere daha apaçık gösteriyor. Bugüne kadar silahsızlanma ve barış yolunda her türlü somut öneri ve çabayı gösteren Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler bugün bir kere daha tüm dünya barış güçlerinin desteklediği öneriler getiriyor. Sovyetler Birliği gerek nükleer, gerekse konvansiyonel silahları ilk kullanan ülke olmayacağını bir kere daha tekrarlar. Avrupa'ya ABD nükleer füzelerinin yerleştirilmesinden vazgeçilmesi karşılığında kendi topraklarındaki orta menzilli füze sayısında yapacağı somut indirimi, kaldırılacak füzelerin imha edileceğini, bu konularda somut adımlar için ABD ve diğer NATO üyeleriyle görüşmeye hazır olduğunu açıkladı. Ocak ayında Varşova Paktı ülkelerinin doruk toplantısında alınan kararla NATO'ya saldırmazlık anlaşması önerildi. Yine bu toplantıda şu öneriler açıklandı: nükleer silah denemelerinin toptan yasaklanması için mümkün olan en kısa sürede anlaşmaya varılması, kimyasal ve biyolojik silahların yasaklanması ve yokedilmesi yolundaki uluslararası anlaşmaların hızla sonuçlandırılması, uzaya her türlü silahın yerleştirilmesinin yasaklanması için derhal görüşmelere başlanması, nükleer güce sahip olan ülkelerin nükleer gücü olmayan ülkelerin güvenliğini garanti altına almaları sorununun derhal çöme kavuşturulması.

Bu öneriler savaş kışkırtıcısı Reagan yönetimini iyice telaşlandırdı. Önceleri tirmandırdığı gerginlik politikası ve silahlanmanın

Dévamı 7. sayfada

İRTİKAP

Cuntabaşı Evren, kide bir lafı getirip «rüşvetle mücadele ediyoruz ama başarılı olamıyoruz» diyerek bir yandan halkın sempatisini kazanmaya çalışıyor ama asıl olarak da rüşvet halkın hamurunda var» demeye getiriyor.

Faşistlerin çok bilinen demagojisidir. Kötülüklerle mücadele ettiklerini söylerler. Hatta bu amaçla burjuva düzenin yozluklarına karşı çıkar görünürler. Böylece kendilerini temize çıkaracaklarını, halkın da buna kanacağını umarlar.

Ama öbür yandan, toplumun sağlıklı, diri ve gelişme dinamiğini oluşturan unsurları faşizmle uzlaşmazlar. Bu nedenle faşizm o karşı çıkar görüldüğü burjuva düzenin tortusu yoz unsurlarla birliği yapar, onlara politik etkinlik sağlar. Bu yüzden de, çok geçmeden oluşturduğu aygıtın en kilit noktalarından başlayarak faşizmin çürümüşlüğü ortaya çıkar.

Rüşvet, irtikap, kaçakçılık, hile ve desise... Bunlar kapitalizmin ayrılmaz özellikleridir. Faşizm döneminde bu pis koku daha da yayılır, çünkü düzenin çürümesi en ileri noktadadır. İşte ülkemizde bugün. Faşist çetenin başı «rüşvetle mücadele ettiklerini» söylüyor ama her kademedeki sivil ve askeri görevli, bir şebekenin elemanı veya ortağı olarak çalışıyor. Kayseride 11 subay ihale yolsuzluğundan, Mersin'de 17 subay kaçakçılık şebekesine üye olmaktan, Gölçük'te iki askeri yargıç sanık yakınlarından rüşvet almaktan tutuklandılar.

Bunlar «kazara» yakalananlar, örtbas edilemedikleri için dava konusu olanlar. Böyle bir kaç dava, ne faşist cuntanın rüşvetle mücadele ettiğini gösterir, ne de faşizmi aklar.

Halkı «rüşvet vermeye alışkın olmakla» suçlamak ise ancak Evren'in harcı olabilir. Osmanlı «haraç» üstüne saltanat sürerdi. Cumhuriyet döneminde devlet bir «haraç makinası» gibi çalıştı. Rüşvetçiler en yüksek devlet görevlerindedir. Birkaç bakanı yargıladığı, bir hava kuvvetleri komutanını rüşvet üze yakalayıp ordudan attığı için devlet aklanmış olmaz. Mahalle bekçisinden polisine, belediye zabıtasından emniyet müdürüne kadar bütün bir mekanizma rüşvet ve haraç olmaksızın «çalışmaz» ve bu devlettir.

Halka, sıkıntıların kaynağının «rüşvet ve benzeri yolsuzluklar olduğunu söylemek ikna edici bir yalan olmaktan da uzaktır. Faşizm bu demagojiye özel bir itina ile başvuruyorsa, kitleler aman-sız bir soygun ve sömürünün, acımasız bir talanın altına aldığı gerçeğini gizlemek içindir. Bütün bir halkı, bir avuç gözü dönmüş tekelcinin pençesine teslim eden, yüzde yüzlük bir enflasyon ortamında ücretleri ve emekçi gelirlerini dondurup kitleleri her yıl bire on daha yoksullaştıran faşist çeteden daha rüşvetçisi, irtikapçısı bulunabilir mi? Halkın «rüşvettten kurtulmak» gibi yanıltıcı bir hedefi yoktur. Çünkü halk rüşvetin ve irtikapın asıl kaynağının sömürü düzeni olduğunu bilmektedir. Bu yozlaşmanın Evren cuntası ile birlikte çürümüşlüğü, kokuşmuşluğa dönüştüğünün farkındadır. Halk, ordunun sivil kurumlardan farklı bir yaklaşımla rüşvet ve kaçakçılık gibi yozlukların karşısında olmadığını da görmektedir. Subayların sıkıyönetim görevlilerinin, belediyeleri işgal etmiş asker eskilerinin her gün işledikleri yüzlerce melanet, tenezzül ettikleri küçük çıkarlar işverenlere sağladıkları kolaylıklar ve karşılığında aldıkları komisyonlar basına yansımıyorsa, bu konular ağır sansür nedeniyledir. Cuntanın elebaşlarından Nurettin Erşin'in oğlu Ankara'da «Armay şirketler gurubu» adı altında bir ortaklıkla, işverenlere devlet kredisi sağlayıp komisyonunu alıyor, sonra da «rüşvetle mücadele» yürüten babasının veya Evren amcasının elini öpüyor. İşte Cuntal

Devrilen her faşist cuntanın ardından o ülkeye tahammül edilmez ölçüde ağır ve pis kokular yayılmıştır. Evren cuntasının ardından yayılacak pis kokular da az olmayacaktır.

Faşist cunta, tekelci sınıfın siyasal tercihi yönünde kesin kararını vermiştir. Şimdi karar verme sırası demokrasi güçlerindedir.

Emekçi halk kitlelerinin önünde iki seçenek bulunmaktadır. Kitleler, ya gittikçe daha bir kurumlaşan cuntanın bunaltıcı baskısı altında, 12 Eylül'le birlikte içine girdikleri hızlı yoksullaşmaya boyun eğecekler, ya da cuntayı iktidardan devirip kurtulacaklar.

CUNTA ZAYIF HALK GÜÇLÜDÜR

Cuntanın tekelci sınıftan başka dayanağı yok. Bugün ülkemizde iktidar muhalefet saflaşmasında cunta ve tekeller tek başındadır. Muhalefet safında, tekel dışı bütün sınıf ve zümreler vardır.

...eksik olan cuntaya karşı muhalefet değil, muhalefeti toparlayıp aktif olarak mücadeleye sokacak bir cepheleşmedir. Böyle bir antifaşist cephe mücadelesi olmadan da cuntayı iktidardan söküp atmak ve yerine demokratik bir iktidar kurmak mümkün değildir.

Ama bunu sağlamak da içinde bulunduğumuz aşamada sanıldığı kadar kolay olmamaktadır. Bunun başta gelen engellerinden biri, CHP'nin bilinen tavrıdır. Bu parti yönetimi kendi soluyla, hatta kendi dışındakilerle işbirliği yapmaktan kaçınmaktadır.

«Tekel dışı sınıf ve zümreler» diye nitelendirdiğimiz muhalefet safına politik kimliğiyle baktığımızda, çok geniş bir siyasal yelpaze ile karşılaşmaktayız. Komünistlerden demokratlara, sosyal demokratlara, ilerici-çevrimci politik akımlardan kürt ulusal demokratik hareketlerine ve alevi ilericilerine kadar uzanan çok geniş bir antifaşist muhalefet mevcuttur.

Bu muhalefete örgütsel niteliğiyle de bakabiliriz. Cuntaya ve kurumlaşmakta olan siyasal yapıya AP, MHP ve Maoçulardan başka bütün parti, dernek ve sendikalar karşıdır.

Böyle olunca, cuntayı iktidardan uzaklaştırmak için verilecek anti faşist mücadelenin politik güçleri kendiliğinden açığa çıkmaktadır.

EKSİK OLAN MÜCADELEDİR

İlk bakışta görüleceği gibi, eksik olan cuntaya karşı muhalefet değil, muhalefeti toparlayıp aktif olarak mücadeleye sokacak

bir cepheleşmedir. Böyle bir anti faşist cephe mücadelesi olmadan da cuntayı iktidardan söküp atmak ve yerine demokratik bir iktidar kurmak mümkün değildir.

Ama bunu sağlamak da içinde bulunduğumuz aşamada sanıldığı kadar kolay olmamaktadır. Bunun başta gelen engellerinden biri CHP'nin bilinen tavrıdır. Bu parti yönetimi kendi soluyla, hatta kendi dışındakilerle işbirliği yapmaktan kaçınmaktadır. MSP kanadında ise komünistlerle işbirliği yapmanın «büyük günah olacağı» düşüncesi hakimdir. Demokratik haklar için mücadeleyi küçümseyen çeşitli devrimci akımların dev

rimbazlığı, aydınlar arasındaki yaygın moralsizlik ve umutsuzluk geniş bir demokrasi cephesinin kurulmasını zorlaştıran faktörler arasındadır.

HEDEFLER BİRLEŞTİRİCİDİR

Ancak, çeşitli politik örgütlerin soruna farklı yaklaşımları, taşıdıkları farklı hakim eğilimler, aynı soruna kitlelerin konumundan ve aktüel demokratik istemleri açısından baktığımızda, ortadan kalkmaktadır. Emekçi halk kitlelerini, politik tercihlerinden bağımsız olarak bir araya getiren belli başlı talepler şunlardır.

*- 12 Eylül'den sonra darbeyle veya «emirle» oluşmuş kurumların lağvı, temsili kurumlara geri dönüş.

*- Siyasal demokrasinin tam anlamıyla sağlanması.

*- Sendika, grev ve toplu sözleşme hakkının yeniden kazanılması.

*- Temel hak ve özgürlüklerin en geniş kullanımı hakkı.

*- Yargı bağımsızlığının sağlanması.

HALKIMIZ CUNTAYI

*- Sıkıyönetimin kaldırılması ve devlet terörüne son verilmesi.

*- Cuntanın «kanun» diye çıkardığı emirnamelerin kaldırılması, kişisel zararların tazmini.

*- Çalışanlara insanca yaşamayı sağlayacak bir gelir düzeyi kazandırılması.

*- Ulusal çıkarlarımıza uygun bir dış politika güdülmesi.

*- Baskı ve müdahaleden uzak özgür genel seçimler.

Kitleler bu hedeflere varmada kararlıdır ve bunların cunta alaşağı edilmedikçe sağlanamayacağına kesin bilinci içindedirler.

HEDEF DEMOKRATİK İKTİDARDIR

Bu bakımdan, bu acil demokratik istemlerin kazanılması için verilecek mücadele her bakımdan cuntayı iktidardan uzaklaştırmaya matuf bir iktidar mücadelesi olacaktır.

Böyle bir mücadelenin, merkezi bir siyasal örgütlenmeyi (antifaşist cepheyi) gerekli kıldığı, ancak bunun bugünden yarına sağlanmasının da bir hayli zor olduğu, içinde bulunduğumuz günlerde, altı önemle çizilmesi gereken bir olgudur.

O halde, en geniş antifaşist güçlerin bir araya gelmesini sağlayacağımız noktaya gelinceye kadar, bir araya gelmesi daha ilk adında mümkün olan politik güçlerin, demokrasi mücadelesi kapsamında birleşmeleri için çalışmak büyük önem taşımaktadır. Olumsuzlukların çokluğu ve görevin ağırlığı noktasından bakarak «mümkün olan işbirliklerini» küçümsemek, daha geniş işbirliklerini küçümsemek, daha geniş işbirliklerine isteksiz olmak ve müdahaleden vazgeçip cuntaya boyun eğmek anlamına gelir.

Siyasi örgütlerin merkezi çalışma düzeyinde bulacakları çözümler, antifaşist mücadelenin genişletilmesinde «anahtar çözüm» niteliğini koruyacaktır. Ancak bu düzeyde çözümlerin gecikmesi, durup oturmak, hele kitleler ve

YENECEK GÜÇTEDİR

özellikle de işçi sınıfı açısından «tevekkülle beklemek» anlamına gelmez. Kitlelerin de pratik mücadele alanında bulup yaratacağı ve başarıyla hayata geçirebileceği çözümler her zaman mevcuttur.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, CHP, MSP yönetimleri cuntaya karşı olmakla birlikte, cuntaya karşı bir geniş cephe mücadelesinin oluşmasına katkıda bulunmaktan, çeşitli nedenlerle kaçınmaktadırlar. Halbuki bu siyasi görüşlere mensup emekçiler, özellikle de işçiler, pratik hayata komünist, devrimci ve sınıf sendikacılığı hareketinin öncüsü işçilerle birlikte davranmaktadırlar. «Birlikte davranmak» faşizm koşullarının yarattığı özel etkileri de hesaba katarsak, işçi sınıfının en güçlü yönünü oluşturmaktadır.

İşyerlerinde bugün «işçi kitlesini» topyekün ilgilendiren, bu yanı sıra da bilinçli ve örgütlü davranmaya zemin ve sebep teşkil edecek çıkış noktası olacak pek sorun bulunmaktadır. Bir kaç örnek yerirsek.

- İşçilerin iş güvenliği yoktur. Her işçi, her an işverenin veya sıkıyönetimin işten çıkarma tehdidi altındadır.

- YHK'nun yaptığı sözleşmeler işçi aleyhine hükümlerle doludur ve bu sözleşmeler işveren ycrumuyla daha da geri çekilip acımasızca uygulanmaktadır.

- İşverenler sabit giderlerini azami ölçüde kısararak daha çok kâr etme hesabıyla çalışmanın ortamını ve güvenliğini alabildiğine bozmaktadırlar.

- İşyeri disiplin kurulları, sıkıyönetim mahkemelerinin minyatürü gibi çalışmakta, fabrikaları askeri kışlalara çevirmektedirler.

- Politikaya, sendikalara ilgi duymak, kendi doğal sorunlarıyla ortaklaşa ilgilenmek, dayanışma ve yardımlaşma içinde olmak işçilere adeta yasaklanmak istenmektedir. Yani işçi sınıfı gittikçe ağırlaşan bir sömürü ile birlikte, sınıf hasletlerini tahribe dönük bilinçli bir saldırıyla da yüz yüze bulunmaktadır.

Bu durumda fabrikalardaki ileri sınıf bilinci taşıyan işçilere, işçi hareketinin bir bir zorlukla yetiştirdiği «doğal» işçi önderlerine, işyerlerindeki Parti komitelerine ve tabii, bütün işçilere, önemli görevler düşmektedir: Bu ve benzeri talepleri, siyasi mücadeleye tabi olarak mümkün olduğunca yaygın ve örgütlü bir biçimde savunarak anti-faşist direnişi adım adım geliştirmek.

Her hangi bir işyerinde, işverenin en küçük bir hesabını boşa çıkarmak, bunu yaparken ortak davranabilmiş olmak dahi, bir sonraki adımı atabilmek için önemli bir başlangıç oluşturur. Böylesi başarılar, kalıcı ve güven verici birlikteliklere, legal veya yarı legal dayanışma birimlerine işyeri demokratik işçi komitelerine ve en önemlisi de farklı politik görüşlerden işçilerin yakınlaşmalarına götürür.

İçinde bulunduğumuz koşullarda da, DISK'le birlikte somutlanmış, milyonlarca işçiye mal olmuş ve sınıf hareketimizi başarıdan başarıya ulaştırmış olan ilkelermizi her fırsatta savunarak işyerinde sözleşme hükümlerini en tam olarak uygulamaktan, işverenlerin keyfi baskılarını toptopluca geri püskürtmekten, çalışma şartlarını düzeitecek istekleri kitle halinde ilerletmekten, mağdur olmuş işçilerle ve aileleriyle dayanışma içine girmekten, işten atmalara karşı toplu tepki göstermekten başlayarak, ilkelermizi ayakta tutmak, kollektivitte ruhunu canlandırmak, işçiler arasında kendine güven duygusunu yeniden pekiştirmek ve mücadelenin daha ileri safhası için hazırlanmak bakımından azami çabayı göstermek şarttır.

Bunun için beklemek gerekmez, Politik görüş ayrılıkları da bu safhada belirleyici rol oynamaz. İşçileri, ülke düzeyindeki sorunlardan, işyeri, özel problemlerinden başka birleştiren ve ortak davranmaya götüren faktörler daha pek çoktur. İşçilerin güvenliğini kazanmış, birleştirici olabilen, politik uyanıklılığı ve sınıfının davasına bağlılığı yüksek olan işçi unsurları hemen her fabrikada vardır ve bunlar bu türden çalışmaların çekirdeğini teşkil edebilirler.

Her hangi bir işyerinde, işverenin en küçük bir hesabını boşa çıkarmak, bunu yaparken ortak davranabilmiş olmak dahi, bir sonraki adımı atabilmek için önemli bir başlangıç oluşturur. Böylesi başarılar, kalıcı ve güven verici birlikteliklere, legal veya yarı legal dayanışma birimlerine işyeri demokratik işçi komitelerine ve en önemlisi de farklı politik görüşlerden işçilerin yakınlaşmalarına götürür.

Bu kapsamda ama sürekliliği kurulmuş bir çalışma, her han-

gi bir işyeri için antifaşist önderliğide yavaş yavaş üstlenmiş kendiliğinden sorumluluk almış olacaktır. Bu yönde her küçük gibi görünen gayret, başka ve daha çok sayıda işyerleri kapsamında düşünüldüğünde, antifaşist mücadele için aktif bir temel, daha ileri örgütlenmeleri zorlayacak itici bir motif ve nihayet son tahlilde mücadeleyi pratik planda yürütecek olan kitleler için fiili hazırlık demektir.

Kuşkusuz, kitlelerin pratik çözümleri başarıyla hayata geçirmeleri, antifaşist mücadelenin politik güçlerinin çözüme ulaşmaları bakımından da kolaylıklar sağlayacaktır. Bu yönde giderek genişleyen, merkezi örgütlenmesini tamamlayan ve emekçi halk kitlelerini belirleyici oranda mücadeleye sokabilen bir antifaşist hareket, cuntayı iktidardan söküp atabilecek, siyasal demokrasiyi engeniş kapsamıyla yeniden kuracaktır. Bu başarı nihai amacı sömürüyü ortadan kaldırmak olan işçi sınıfının genel mücadelesi için daha geniş olanakların kazanılması olacaktır.

Unutmamak gerekir ki, bugün en geniş halk kitleleri için güncel hedef olan siyasal demokrasiyi elde edecek güç ve mahareti göstermeden, sırf daha ilerisi üzerine ahkâm kesmek, boş oturup beklemekle eşdeğerdedir.

fabrikalardan

TEZSAN'DA BASKILAR
SÜRÜYOR

Tezsan 12 Eylül öncesi DISK Maden-İş sendikasına bağlı anti-faşist nitelikli, çeşitli mücadelelerden geçmiş bir işyeriydi. Bu niteliğinden dolayı 12 Eylül faşist darbesinden sonra işyerimiz sürekli olarak gözaltında tutuldu. Fabrika yönetimi kolluk kuvvetleriyle tam bir işbirliği içinde toplumsal muhalefetin bir parçası olan Tezsan işçilerini sindirmeye çalıştı ve çalışıyorlar. Fabrika yönetimi, asker ve polis üçlüsü bizleri etkisiz hale getirmek, işyerini terketmemizi sağlamak için her türlü hâyasızlığı mubah sayarak baskının her türlüünü uyguluyorlar. Bunun çarpıcı örneklerinden birini şöyle yaşadık.

Metal bir parçanın üzerine kendi yaptıkları orak çekici bahaane ederek polisi işyerimize çağdırdılar. Elli arkadaşımız karakola götürülerek maddi ve manevi işkenceden geçirildiler.

Özellikle, işyeri içinde fabrika müdürü öncülüğünde hepimize köle muamelesi yapıyor. Fabrika müdürü teknik ve idari bilgi verme adı altında toplantılar düzenliyor. Bu toplantılarda gözdağı vermek için işyerinde hala komünist ve bölücülerin bulunduğu, bu kişilerin ihbar edilmesinin vatandaşlık görevi olduğu, ihbarda bulunmayanların da suçlu olduğu belirtiliyor.

En doğal hakkımız olan izin kullanmamız yasaklanıyor. Ölüm ve doğum hallerinde bile birkaç saatlik izine müsaade edilmiyor. Viziteye çıkmak da suç sayılıyor. Viziteye çıkanların sağlık kurulundan geçirileceği sağlam raporu verdirtilip işten atılacağı tehditleri savruluyor.

Üretimi artırmayanların işten atılacağı söyleniyor.

Yasalarda fazla mesainin işçinin isteğine bağlı olduğu belirtilmesine rağmen, hergün zorunlu olarak cebren mesai yaptırılıyor. Anayasa oylaması öncesi anarşi ve terörün müsebbibinin DISK olduğu söyleniyor, anayasaya evet denilmesi yolunda işçiye propa-

ganda yapılıyordu.

İşyerimizdeki yoğun baskıların örneklerini çoğaltmak mümkün. Ama hepimiz biliyoruz ki, onların amaçları işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesini engellemektir. Çeşitli deneyimlerden geçerek yoğunlaşmış Tezsan işçileri Evren cuntasının halkımıza yoksulluk ve kan getirdiğini çok iyi görmekte

bu lanetli faşizmden kurtulmak için dayanmak ve direnmek gerektiğini çok iyi bilmektedir. Faşizm koşullarında meydana boş bulan tekelcilere ve onların hem-palarına boyun eğmeyeceğiz.

**YAŞASIN İŞÇİ SINIFIMIZIN
ÖRGÜTLÜ DEMOKRATİK VE
SİYASİ MÜCADELESİ !**

KAHROLSUN FAŞİST CUNTA
Tezsan'lı bir işçi

ETİBANK VOLFRAM'DA İŞÇİ DÜŞMANI KOMPLOLAR

Bursa Uludağ Etibank Volfram işletmesinde 750'ye yakın işçi çalışmaktadır. Bu işçilerin 400 kadarı yeraltında diğerleri de üç vardiya olarak çalışırlar. 12 Eylül hareketinin hemen sonrasında «Ekonomik durum çıkmazda» bahanesiyle işçilere karşı geniş bir

ÇUKOBİRLİK'TE YEMEK
BOYKOTU

Yarı kamu sektörü olan işletmemizdeki yöneticiler, işçileri kanlarına, iliklerine kadar emen yine de doymak bilmeyen açgözlü özel sektör potronlarını hiç aratmıyorlar.

İşyerimizde yemekler sık sık bozuk çıkmaktadır. Bu yüzden işçiler bozuk yemekleri üç kez boykot etmişlerdir. 17 Kasım 1982'de yapılan ilk boykota genel müdürün yemekhaneye asılan «17.11. 1982'de çıkan yemeklerin kontrolü yapılmış, yetersiz ve bozuk çıktığı genel müdürlüğe iletilmiştir. Mütteahhide 40 bin lira ceza yazılmıştır» yazısı ile cevap verilmiştir. İkinci boykot 1 Aralık 1982'de oldu. Benzeri bir cevap yazısı asıldı ama ceza belirtilmiyordu. Üçüncü boykot 10 Aralık 1982'de oldu. Ceza kesildiği söylendiyse de bunu belirten yazı asılmadı. Bu cezanın kesildiğini sanmıyoruz. Böylece bize yemek parası olarak dağıtılması gereken ya da yerine yemek çıkması gereken paralar da işverene mütteahhidin cebine indi. Her üç boykot da ayrı ayrı vardiyalarda oldu. En sonuncusunda vardiya Amiri Remzi Pınar yemeğin içinden bö-

(Devamı 7. Sayfada)

tenkisat düşünülüyordu. Ne varki politik durumun içteki ve dıştaki olumsuzlukların kamburuna bir yenisini eklememek için bu mizan sene bir kılıf uydurulması gerekti. Ki cuntanın sözde kararlarına rağmen bölgemizde işçi çıkarmaları devam ediyordu. Ama bu işyerinde uygulama daha başka olmalıydı. Stokları eritme adı altında işyeri sendika temsilcilerinin de katıldığı ve vilayette kapalı kapılar ardında yürütülen görüşmeler neticesi Aralık ayının birinde 30 işçiye 8 günlük izin verilir. Gerekece olarak mevcut stokların eritilmesi gösterilir. İşçiler 8'de işbaşı yapmaya geldiklerinde iş akitlerinin feshedildiğini, çıkışlarının hazırlandığını ve alelacele tazminatlarının ellerine tutuşturulduğunu görürler. Bu durum diğer işçilere «Bunlar çıkışlarına razı olanlar, Düşük verimli çalışanlar, işten devamlı kaytaranlar, Gereksiz izin kullananlar» şeklinde gösterilmeye çalışılır.

Ama bu yanda düşük verimlilik öbür tarafta stokları eritmek bu tezat işçiler arasında tutmaz. Bu bir başlangıçtır. Çeşitli bahanelerle işyerindeki tüm ilerici işçilere yönelik bir komplo olduğu işçiler arasında kaygıyla izlenmektedir. Bir çok işçi ne zaman işten çıkarılacağı korkusuyla işe gidip gelmektedir.

Bütün bunlara rağmen şu unutulmamalıdır. Bizler sınıf olarak bilimimiz doğrultusunda faşizme ve Volfram yönetimine karşı sınıf mücadelemize devam edeceğiz.

Etibank Volfram Tesislerinden
Gerçek okuru bir işçi

ÇUKOBİRLİKTE

CUNTA

cek çıktığını söyleyen işçinin adını alıp «senin çıkışını verelim de gör» diyerek dışlarını gösterdi. Ama diğer işçilerin arkadaşlarını yalnız bırakmaması bu oyuna bozdu. Üç gün sonra ise bir provakasyon tezgahlandı. En az bir kaç gün öncesinden bakımının yapılacağı bilinen birkaç makineden birinin altındaki fitil masurasının altından patlatılmaya hazır iki metre fitilli dinamit lokumu bakım esnasında bulundu (1) Hemen güvenlik kuvvetleri çağrıldı ve arkasından şüpheli görülen 26 kişi gözaltına alındı, bir süre sonra bırakıldı. Bu olay bahane edilerek, eskiden giriş ve çıkışlarda üst-baş araması yapılmazken, şimdi didik didik arama yapılmaktadır.

Bu yıl üçyüz bin ton üzerinden pamuk gerekliken ancak yirmibin ton kusura alabilen fabrikanın işçi çıkarımına gideceği, vardiyanın ikiye düşürüleceği, tazminatsız işçi çıkarılacağı söylentileri yaygındır. Diğer yandan fabrika müdürü tüccara faturasız ipilik satarak, türlü tezgahlarla cebini doldurmakta satılan bu mallar tüccarla müdür arasında kardeş payı yapılmaktadır.

İşverenler bir yandan çalışanları açlığa mahkum edip, bir yandan karanlık oyunlarla işçinin ayaklarını kaydırmayı düşünüyor. Açlık ve yoksulluğa boyun eğmiyeceğiz, faşizmi ezeceğiz.

Çukobirlik Merkez Tesislerinden
Bir Grup İşçi

BARIŞ

tüm dünyada ve bizzat kendi müttefikleri arasında yolaştığı huzursuzluğu maskeleyen için «barışçı» kesilen Reagan yönetimi bir yandan silahsızlanma görüşmelerini çıkmaza sokmak için her yolu denerken, diğer taraftan yavuz hırsız misali Sovyetler Birliğini barış istememekle suçluyordular. Ancak Sovyetler Birliği'nin son somut önerileri karşısında sahte barışçılık maskesi bir daha alışıya oldu.

Emperyalizmin barış ve detant düşmanlığının kaçınılmaz iflasını hiçbir manevra kurtaramıyacak!

anahtarı cuntanın elinde olacak, hatta sendika fonları işverenlerin kullanımına açık olacak, ama işçiler kendi birikimlerine sahip olamayacaklar. Uzlaşmazlıkları çözen YHK'lu sözleşmeleri işkoluna emsal olacak, böylece ücretlerin seyrine hakim olunacak. Sendikacılar «işyerine bağlı olarak» çalışmaya devam edecekler, böylece profesyonel ve aktif sendikacılık ölmüş olacak. Sendikal çalışma riskli, işten atılma tehlikesi doğuran bir iş haline gelecek, işçi sınıfının sendikalaşma hızı azalacak...

Sendikaların politikası, tercihi olmayacak. Sendikalar sınıf mücadelesinin ve işçiler için daha iyi yaşama uğraşının araçları değil, cunta tarafından belirlenmiş ekonomi-politikasının işlerliğini sağlayan «resmî» nitelikli kuruluşlar haline gelecek.

Yani işçi sınıfının iradesi olmayacak! Bu mümkün mü? Mümkün olmadığını cunta da biliyor, tekeller de. İşçi sınıfının iradesini yok etmek kolay olsaydı, burjuvazinin uykusu kaçarmıydı? İşçi sınıfının sendikalikeleri yaşıyor, politik mücadelesi sürüyor.

Düşman kampında tedirginlik yaratan da budur. Onu Have ve sürekli tedbirler aramaya, gün demini bu konuda yoğun ve canlı tutmaya iten, işçi sınıfını yakinen tanımasıdır.

Ne gün ve nerede, hangi boyutta ve kime karşı?...

Bunun bir tek cevabı vardır. Bir gün mutlaka ve bütün fabrikalardan, faşizme karşı ve cuntanın kurduğu siyasi yapıyı kökünden sallayacak boyutta!...

15/16 Haziranları unutmaya ve unutturmaya kimsenin gücü yetmez.

IDAMLAR

ken, hukuk devleti ilkeleri tam bir pervasızlıkla kaldırılıp atılmışken cuntanın mahkemelerinin verdiği kararlar adaletin yerine getirilmesi olabilir mi? Ya demokrasi havarisi batılılar ne yapmaktadır? Türkiye'de onlarca insanın ardı ardına idamı geçirilivermektedir. Bunlar sözumona «geçiş döneminin bedeli» olarak kulakardı edilmektedir. Bu idamlar

polis devleti temelini kanla yığulmasıdır. Bu idamlar demokrasinin hepten yokedildiğinin fermanlarıdır. Faşizm varlığını kan dökerek korumaya çalışır. kan içer. Faşist cunta döküğü kanlarla zulme dayalı tahakkümünün ömrünü uzatmak peşindedir. Bu kan ve zulüm çemberinde idamları, keyfi adam öldürmeyi adeta kanık satmak peşindedir. Halkı yığınlık-korku yaratmak, toplumsal mücadeleyi sindirmek peşindedir. Bu durumun «sıradanlaşması» ya da kanıksanması cuntanın ada yasaşında kılıfını hazırladığı kim vurduya gitme olaylarının da zeminini hazırlayacaktır.

Hayırlı idamlar ne alışıla bir durumdur, ne de suskunlukla geçirilebilir. Cuntanın sokak ortasında ya da sözde mahkeme kararıyla işlediği cinayetler karşısında suskun kalmamak her şeyden önce insanlık onurunun gereğidir.

FEDAKÂRLIK

rin» elde edilmesinde «halkın fedakarlığı» hiç mi hiç rol oynamamıştır. Sanayi tekellerinin bugünkü avantajlı konumlarını cuntaya borçlu oldukları, bu noktaya «halkın fedakarlığıyla» değil «cuntanın belagatıyla» geldiği açıktır.

Çünkü, elde edilen sonuç emekçi halk kitlelerinin yüzde yüzü aşan yoksullaşması pahasına ve faşist cuntanın emekçi sınıf hareketini kanla bastırması sayesinde mümkün olmuştur. Böyle bir sonuca halkın gönüllü rıza gösterdiğini, hatta da, «katkıda bulunduğunu» ileri sürmek, halkı hiç tanımamaktır.

Nitekim kukla hükümetin ticaret bakanı aynı hafta içinde yaptığı bir açıklamada «12 Eylül hareketi olmasaydı 24 Ocak kararlarının bugün ortaya koyduğu sonuçlara ulaşamıyacaktı» diyerek meseleyi açıklıkla kavradığını göstermiştir!

Bütün halklar gibi ülkemiz halkları da fedakardır. Halklar, kendi aydınlık gelecekleri sözkonusu olduğu zaman hiç bir fedakarlıktan kaçınmazlar. Bugün önümüzde, faşist cuntayı iktidardan alaşağı edip, siyasal demokrasiyi yeniden kurmak amacına dönük zorlu bir mücadele süreci vardır ve bu mücadelede halk kitlelerini büyük fedakarlıklar beklemektedir. Demokratik halk iktidarının kurulması ve korunması, karşı devrimci güçlerin saldırı ve sabotajlarının alt edilmesi ve sosyalizme uzanan yolun sağlam taşlarla örülmesi... Bütün bunlar halkın fedakarlığıyla başarılabilecektir.

Halkımız fedakardır evet ama sadece kendisi için.

«ORDULAŞMIŞ MİLLET»

Faşizm teorisi, yıllar önce Komintern'de yerli yerine oturtuldu. O günden bu yana pek çok ülkede yaşanan deneyler, bu teoriyi sadece tekrar ve tekrar doğrulamakla kalmayıp, aynı zamanda anlatılıp kavratılmasını kolaylaştıracak pek çok örnekle zenginleştirmiştir. 12 Eylül faşizmi de şüphesiz yeni bir malzeme yığınınını hizmete sunuyor. Örneğin bir kitap ya da makale yazıyor ve faşizm-militarizm ilişkisini incelediğiniz bölüme iyi bir başlık mı arıyorsunuz, «Ordulaşmış Millet»ten iyisini bulamazsınız. Evren cuntasının bir askeri manevraya koyduğu isim bu.

«Milletin bağrından çıkan ordu» yetmemiş, «ordusuyla bütünleşmiş millet» de pek tatmin etmemiş olacak ki, generaller milleti toptan ordulaştırmışlar. Daha doğrusu bunu kafaya koymuşlar. Emir ve komuta zinciri altında «çakı gibi» bir toplum. «Yat» dedin mi yatıp, «kalk» dedin mi kalkan, ağzı var dil yok, rap-raph ve topuk çarpmalı bir toplum. Düşünmeyen, soru sormayan, gerektiğinde küfürle sopayla yola getirilen, ağzından «başüstüne» ve «sağol» dan başka laf zihar çıkmayan insanlardan oluşmuş «simsıkı» bir toplum. Astın üstü saydığı, üstün astı dövdüğü, seçimsiz ama atamalı, hak hukuk yerine hotzot ve emirnamelerle yönetilen bir organizma. Toplum değil dev bir ordu: Tekdüze, tek sesli, tektip, tekrenk ve tek başlı. İşte faşizmi..

12 Eylül'den bu yana, TV'den, radyodan, gazete ve dergilerden günde beş vakit bunları kiraat ediyoruz. Zaten bu toplumda ne çıkmışsa hep Harp Okulu'ndan çıkmıştır. Başta Ulu Önder, Büyük Kurtarıcı, falan filan olmak üzere

herkes oradan yetişmiştir. Başka yerden adam çıkmaz ve çıkmamıştır. Medeniyeti ülkeye sokup en ücra köşelere kadar yaygın ordu, bilimi, sanatı geliştiren ordu, millete okuma yazma öğretip tathikatlar esnasında halka aspirin dağıtan ve dahi Kızılay'a kan sağlayan yine ordu. Kore'yi kurtarıp, biçare Çinlilere korkudan Çin Seddi'ni yaptırtan yine bizim ordu. Zaten bizim şanlı ordumuz tarihte hiç yer ilmemiştir. Bir iki kere, müttefikleri yenildiği için o da mağlup sayılmıştır. Bizde askerler her işten anlar. Anayasaları hep ordu yapmıştır. (Ve nedense yine hep ordu bozmuştur.) Bu memlekette emekli ve muvazaf subaylardan başka belediye başkanı, muhtar, şirket idare meclis heyeti azası, TRT Genel Müdürü, federasyon başkanı vs. olabilecek daha iyi adam bulunamaz. Jandarma Komutanlığı Armoni Müzikasının çaldığından gayri müzik, «General Patton»dan da iyi film yoktur. Askeri okullardan iyi okul, sancak devir teslim törenlerinden iyi haber, Silahlı Kuvvetlergücü'nden başka takım yoktur. Besteciler şairler ressamı hep askerdir. Hele birde son Genel Kurmay Başkanı vardır ki, «cübbeli bir prof.»un Evren ve TV kameraları önünde va'zettiğine göre kendileri «başiretli, dirayetli, hamiyetli, bilgili ve fevkalade cesaretti» bir kişidir. Herşeyi bilir, görür, her işe burnunu sokar, herşeye kadirdir...

Militarizm, faşist ideolojinin anti-komünizm, şovenizm ve ırkçılık gibi temel bileşenlerinden biridir. Hele faşizmin dayanağı bir faşist parti değil de silahlı kuvvetler ise, bu husus iyice ön plana çıkmaktadır. Ayrıca sözkonusu ülke, demok-

ratikleşme süreci üzerinde dönem dönem azalıp çoğalan, ama hiç eksik olmayan bir militer vesayetin varolduğu Türkiye gibi bir ülke ise, üstelik militer, yarı-militer bir rejim anlayışı ile örülen Kemalizmin ilerici-demokrat aydınlara dek uzanan yaygın etkileri var ise bunlara ilaveten gelenek ve görenekleri ile demokrasinin «d» siyle dahi uzak yakın ilişkisi olmayan bir ordu iktidarı gaspetmiş ve bu fiili durumu sürekli kılıp meşru gösterme yollarını arıyor ise, azgınca sürdürülen bütün bu militarist şartlandırma çabalarının nedeni ve zeminini açığı çıkar.

Elbette bu durum, aynı zamanda anti-militarist mücadelenin hayati önemini ve gerekliliğini de ortaya koyar. Bu mücadelenin, barış düşmanlığına, savaş kışkırtıcılığına, silahlanma yarışına ve yayılmacı eğilimlere karşı mücadeleyi de doğrudan içerdigi açıktır. Çünkü bütün bunlar militarizmin uzantıları olup Evren cuntası için de fazlasıyla geçerlidir. Bu noktada, barış ve demokrasi mücadelesinin içiçeliği bir kez daha görülmektedir.

Bugün, Kemalist illüzyonların etkisinde oldukları için kimi namuslu demokrat aydınlara dahi, anti-faşist mücadelenin anti-militarist olmaksızın sürdürülemeyeceğini, anti-militarizmin demokrasi mücadelesinin olmazsa olmaz nitelikte bir unsuru olduğunu bu yüzden militarizmin her tür tezahürüne karşı kararlı ve azimli bir mücadele sürdürmek gerektiğini anlatmak zorunda kalıyorsa, yani asgari demokratik bilincin bir gereği olan bu gerçeği demokratlara anlatmak, kavratmak görevi yine biz komünistlere düşüyorsa, sırf bu bile anti-militarist mücadelenin ne denli önem taşıdığını kendiliğinden göstermeye yeterlidir.